

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU

WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE GOLCZEWO

NA LATA

2021-2023 ZA 2022 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Golczewo na lata 2021-2023 zwany dalej Programem jest dokumentem Gminy, mającym na celu realizowanie zasady udzielenia szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. W Gminie Golczewo jako podmiot wyznaczony do realizacji tego celu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie. Zadania realizowane w ramach Programu koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone jest poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny. Pomoc tym rodzinom koncentruje się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także na wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Odbiorcami Programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Golczewo doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Odbiorcami Programu mogą być również przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny należy między innymi :

- opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny;
- tworzenie systemu opieki nad dzieckiem oraz placówek wsparcia dziennego i praca z rodziną;
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo – wychowawczych;

Finansowanie pobytu dziecka w placówkach:

- w pierwszym roku wynosi 10 % kosztów pobytu;
- w drugim roku 30 %;
- w trzecim i następnych latach 50 %.

Spodziewanym efektem realizacji Programu powinno być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie patologii społecznej,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań,
- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Z naszej gminy w 2022 roku ponieśliśmy odpłatność za trójkę dzieci w kwocie **12.267,50 zł**, przebywających w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz kwotę **5073,64 zł** za jedno dziecko przebywające w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Wiselce.

W okresie od 1 stycznia 2022r. do 31 grudnia 2022r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie zatrudniał asystenta rodziny, na podstawie umowy o pracę. Asystent świadczył usługi w stosunku do **13** rodzin objętych opieką w których było **38** dzieci. Zakończono współpracę z **6** rodzinami z następujących powodów:

- **jedna** rodzina zmieniła miejsce zamieszkania,
- **dwie** rodziny zrezygnowały ze współpracy z asystentem rodziny, podejmując próbę samodzielnego funkcjonowania,
- **w trzech** rodzinach osiągnięto cele zawarte w planie pracy z rodziną.

Wszystkie rodziny zostały poinformowane o możliwości dalszych konsultacji i służenia radą w razie potrzeby.

W chwili obecnej działania kontynuowane są z **7** rodzinami w których jest **25** dzieci. Maksymalna liczba rodzin, którymi może zajmować się jednocześnie asystent rodziny, uwzględniając stopień problematyki wynosi obecnie **15**.

Powodem przyznania rodzinom wsparcia asystenta były:

- 1) niskie umiejętności opiekuńczo – wychowawcze rodziców,
- 2) niezaradność życiowa,
- 3) występowanie przemocy w rodzinie,
- 4) niski poziom kompetencji społecznych,
- 5) brak stałej pracy zarobkowej,
- 6) problemy zdrowotne,
- 7) problemy emocjonalne,
- 8) niepełnosprawność,
- 9) uzależnienia,
- 10) konflikty z prawem,
- 11) niewłaściwe, patologiczne relacje i więzi rodzinne,
- 12) nieumiejętność właściwego gospodarowania budżetem rodziny,
- 13) brak wiary we własne siły jak również nieumiejętność inicjowania działań zmierzających do zmiany ich sytuacji życiowej.

Na skutek podejmowanych przez asystenta rodziny działań osiągnięto następujące efekty:

- 1) znacznie poprawiła się rola pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej, jak i nastąpiły istotne zmiany w sposobie prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 2) wzrosła umiejętność reagowania rodziców na potrzeby dzieci oraz świadomość roli rodzica,

- 3) większość klientów borykających się z problemem alkoholowym występującym w rodzinie, trwała w abstinencji. Część z nich konsekwentnie uczęszczała na terapię,
- 4) asystent pomagał w uregulowaniu spraw urzędowych, sytuacji prawnych dzieci, wspomagał rodziny w zabezpieczeniu odpowiedniej do potrzeb specjalistycznej opieki medycznej i psychologicznej,
- 5) klienci po długiej przerwie podejmowali prace dorywcze,
- 6) klienci systematycznie uczęszczają na umówione wcześniej wizyty do lekarzy specjalistów,
- 7) podopieczni nabyli umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów wewnątrzrodzinnych,
- 8) klienci zauważyli, że współpraca z asystentem rodziny przynosi wymierne efekty w ich funkcjonowaniu,
- 9) współpracowano z kuratorami, funkcjonariuszami Policji, sądami po czym nastąpiła poprawa sytuacji w rodzinach z problemami alkoholowymi,
- 10) nawiązano kontakty z pracownikami instytucji, poradni specjalistycznych,
- 11) współpracowano z wychowawcami dzieci, w celu opracowania wspólnego planu pomocy dzieciom, które mają trudności i zaległości w nauce,

Klienci zaangażowani w pracę z asystentem rodziny podnieśli poczucie własnej wartości, co przywróciło im wiarę w możliwości i przyczyniło się do zwiększenia kontroli nad własnym życiem. Jednak pomimo wielu sukcesów osiągniętych na drodze wzajemnej współpracy należałoby pozostawić niektóre rodziny pod dalszą opieką asystenta rodziny w celu utrwalania wyuczonych zmian postępowania i kontynuowania współpracy. Praca asystenta rodziny stanowi priorytetowe działania w zakresie wyrównywania szans osób zagrożonych patologią i wykluczeniem społecznym, a jednocześnie wprowadza innowacyjny model pracy środowiskowej zapewniający profesjonalną pracę indywidualną z dzieckiem oraz całym systemem rodzinnym.

W naszej ocenie rodziny te nadal wymagają spotkań z asystentem celem utrwalenia pozytywnych zmian i rozwoju samodzielności, a w konsekwencji usamodzielnienia rodziny. Współpraca opiera się na zasadzie dobrowolności.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie przeznaczył na zatrudnienie asystenta rodziny w 2022 r. kwotę 57.497,37 zł. Część wynagrodzenia pochodzi ze środków własnych gminy tj. 54.497,37zł, natomiast 3000 zł z Funduszu Pracy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie realizuje zadania ustawy głównie w postaci:

- zatrudnienia asystenta rodziny,
- współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kamieniu Pomorskim,
- współpracy z psychologiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- partycypowania w kosztach utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na podstawie przepisów nowej ustawy. W tym zakresie zawarto stosowne porozumienie z PCPR,

- współpracy z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i zawodowymi, wychowawcami klas, do których uczęszczają dzieci klientów objętych opieką asystenta rodziny, terapeutami.

Na terenie Gminy Golczewo działają trzy Placówki Wsparcia Dziennego: w Golczewie, Wysokiej Kamieńskiej i Niemicy. Placówki prowadzone są przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie, które wygrało konkurs ogłoszony przez gminę Golczewo w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Od 01 stycznia 2021r. w Placówkach Wsparcia Dziennego przy współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie, realizowany jest projekt "W rodzinie siła", współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. Projekt zakłada wszechstronną pomoc rodzinom w kryzysie. Głównym założeniem projektu jest wsparcie i poprawa pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych rodzin z trudnościami w sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz zwiększenie powrotów dzieci do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej. Prowadzone są zajęcia z terapeutą rodzinnym, który stworzył grupę wsparcia dla rodziców. Warsztaty dla rodziców mają na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Dzieci natomiast biorą udział w zajęciach z socjoterapii oraz edukacji w ramach programu AFLATOUN, który ma pomóc dzieciom w realizacji ich potencjału aby poprzez edukację rozwijać świat. Kolejnym specjalistą który jest do dyspozycji rodziców jest prawnik. Świadczy on usługi w szeroko pojętych sprawach rodzinnych i cywilnych. Porad udziela również psycholog. Z jego porad chętnie korzystają zarówno rodzice jak i dzieci. Koordynatorem tych działań na terenie gminy jest zatrudniony w ramach projektu, pedagog rodzinny, który jest do dyspozycji rodzin przez cały czas i również stara się pomagać w wielu bieżących kłopotach.

Działająca natomiast przy szkole świetlica oraz świetlice wiejskie nie spełniają kryteriów, by móc zaliczyć je jako placówki wsparcia dziennego.

Uchwałą Nr XXIII/172/2020 Rady Miejskiej w Golczewie z dnia 27 listopada 2020r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Golczewo na lata 2021-2023.

Celem głównym programu jest:

Wspieranie rodzin, poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych celów szczegółowych:

Cele szczegółowe:

- 1) Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju**

Realizacja:

- Praca socjalna z rodzinami mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
pracownicy socjalni pracują z 35 rodzinami, w których przebywają dzieci.
- Prowadzenie wśród rodzin edukacji w zakresie prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich i promowanie prawidłowego modelu rodziny;
W Zespole Szkół Publicznych w Golczewie systematyczną opieką pedagoga szkolnego objętych jest 26 rodzin, doraźną 190 rodzin, 5 programów dotyczyły profilaktyki prozdrowotnej. Ponadto zrealizowano programy, które za cel postawiły pedagogizację rodziców tj. „Poprawa jakości życia i efektywność działań uczniów poprzez naukę skutecznego planowania” oraz „Pogłębienie zrozumienia relacji międzyludzkich poprzez wyjaśnienie roli komunikacji w życiu człowieka”. W szkole przeprowadzane były także doraźne konsultacje z pedagogiem szkolnym, wychowawcami, nauczycielami uczącymi. Ogólna liczba osób, która wzięła udział w wymienionych programach to 257 osób. Natomiast w Szkole Podstawowej w Wysokiej Kamieńskiej prowadzono wśród rodzin edukację w zakresie prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich i promowanie prawidłowego modelu rodziny. Liczba osób 160.
- Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży;
W Gminie Golczewo działają 3 Placówki Wsparcia Dziennego: w Golczewie, w Wysokiej Kamieńskiej i w Niemicy, które w roku 2022, obejmowały swoją opieką 48 dzieci. Od stycznia 2021r. w PWD realizowany jest projekt pod nazwą „W rodzinie siła”. Ilość rodzin objętych projektem 10 w tym 15 dzieci. Placówki realizują dwa programy. Pierwszy pod nazwą AFLATOUN, który ma pomóc dzieciom w realizacji ich potencjału aby poprzez edukację rozwijać świat. Program ma powodować refleksję nad życiem, nauczyć młodych ludzi rozwiązywania problemów obecnych w ich społecznościach, a także nauczyć

umiejętności życiowych, które pomogą im zarządzać swoimi finansami, przedsięwzięciami i projektami z innymi młodymi ludźmi. Natomiast drugi program to część edukacyjna programu Żółty Talerz- Kuleczyk Foundation, promujący wśród dzieci zdrowe nawyki odżywiania oraz aktywne spędzanie czasu wolnego. Z powyższych programów korzystało 48 dzieci.

Zespół Szkół Publicznych w Golczewie w ramach integracji rodzin i umacnianiu więzi rodzinnych poprzez organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego z dziećmi, przeprowadził 13 różnorodnych imprez, festynów i spotkań okolicznościowych.

Natomiast Szkoła Podstawowa w Wysokiej Kamieńskiej przeprowadziła 25 programów i projektów w których uczestniczyło 87 osób.

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Golczewie zrealizował 61 różnorodnych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w których udział wzięło łącznie 3313 osób.

- Zapewnienie rodzinom szerszego dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego i prawnego.

Na terenie Gminy Golczewo działa punkt Terapeutyczny z którego w 2022 roku korzystało 32 osoby, a z punktu psychologicznego 41 osób. GKRPA pracowała z 15 osobami. Ośrodek Zdrowia w Golczewie przeprowadził 9 programów profilaktyki prozdrowotnej w których udział wzięło 212 osób.

- Rozwijanie systemu ulg skierowanych do rodzin z dziećmi z tym również wielodzietnych; W 2022 roku, zostało złożonych 65 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, i 13 wniosków o wydanie Zachodniopomorskiej Karty Seniora.

2) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Realizacja:

- Zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia; Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie pomaga 106 rodzinom, w których są 231 osób.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkołach i przedszkolach; W ramach programu „Posilek w domu i szkole” zapewniono dożywianie 36 dzieciom.
- Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy; założono 10 Niebieskich Kart.
- Pomoc w wyposażeniu dzieci i młodzieży w podręczniki, artykuły szkolne, pomoce naukowe. Odzież i obuwie sportowe oraz dofinansowanie do dojazdów do szkół (stypendia i zasiłki szkolne);

W gminie Golczewo liczba uczniów korzystających ze stypendium szkolnego wynosi 28.

W Szkole w Golczewie liczba uczniów wyposażonych w podręczniki szkolne to 323, a liczba uczniów korzystających z dojazdów do szkoły to 139 osób. Natomiast Szkoła Podsta-

wowa w Wysokiej Kamieńskiej jako liczbę uczniów wyposażonych w podręczniki szkolne wykazała 73 osoby, a liczbę uczniów korzystających z dojazdów do szkoły 30 osób.

3) Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny

Realizacja:

- Zapewnienie rodzinom dostępności do konsultacji poradnictwa specjalistycznego, (psychologicznego, prawnego, terapeutycznego);

Na terenie Gminy Golczewo, działa Punkt Terapeutyczny z którego usług korzysta 32 osoby, a z punktu Psychologicznego 41 osób.

GKRPA pracowała z 15 osobami.

- Podejmowanie działań prowadzących do odbudowy więzi rodzinnych oraz do powrotu dzieci do rodzin biologicznych;

Poprzez brak możliwości zapewnienia dzieciom odpowiednich warunków bytowych i wychowawczych żadne z dzieci nie powróciło do rodziny biologicznej.

- Udzielenie rodzinom pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny i prowadzeniu monitoringu sytuacji dziecka po zakończeniu współpracy z asystentem;

Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny w roku 2022 to 13. Z 3 rodzinami zakończono współpracę z uwagi na osiągnięcie założonych celów w planie pracy i możliwość podjęcia samodzielnego funkcjonowania przez rodzinę.

4) Tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny

Realizacja:

- Działania wspierające realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie; Realizacja odbywa się poprzez działania profilaktyczne, rozmowy z dziećmi i rodzicami w Zespole Szkół Publicznych w Golczewie i Szkole Podstawowej w Wysokiej Kamieńskiej, przeprowadzanie zajęć i pogadań w radach sołeckich, Ochotniczej Straży Pożarnej, klubach sportowych i Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Golczewie.

- Działania wspierające realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;

Realizacja odbywa się poprzez motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego, prowadzenie rozmów i nakłanianie do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione, kierowanie do sądu wniosków o poddanie obowiązkowi leczenia odwykowego osób uzależnionych, wsparcie policji w prowadzeniu wspólnych zadań, finansowanie kosztów świetlicy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, w której prowadzone są zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i rodzin z problemami uzależnień od

alkoholu i narkotyków, współdziałał w organizowaniu programów profilaktycznych w szkołach, wsparcie finansowe i organizacyjne, organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką alkoholową, narkomanią i przemocą.

5) Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej kryzys

Realizacja:

- Zabezpieczenie środków finansowych na utrzymanie dzieci z terenu gminy Golczewo w pieczy zastępczej;
Z terenu gminy Golczewo czwórka dzieci jest umieszczona w pieczy zastępczej.
Kwota jaką Gmina Golczewo w 2022r. przeznaczyła na utrzymanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej to 17.341,14 zł
- Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych pracowników lokalnego systemu wsparcia;
Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni regularnie biorą udział w szkoleniach o różnorodnej tematyce.
- Podejmowanie innych zadań wynikających z zidentyfikowanych potrzeb społecznych mieszkańców gminy Golczewo;
Gmina Golczewo bierze udział w programie o nazwie „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020” realizowanym przez organizację katolicką Caritas, współpracuje z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci oraz innymi organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Golczewo.

Podsumowując wykonanie poszczególnych działań stwierdzić możemy, że w znaczącym stopniu osiągnięto wyznaczone cele. Z uwagi na rosnącą ilość problemów natury psychologicznej u dzieci przejawiającej się w różnorodny sposób warto byłoby pomyśleć nad zatrudnieniem psychologa dziecięcego w placówkach oświatowych w gminie Golczewo. Większość działań założonych w programie realizowana jest przez placówki oświatowe, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Golczewie czy pracowników Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu.

KIEROWNIK
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w Golczewie

mgr Ewelina Katorowicz